

Russische houding tegenover VS en EU

Jan Limbeek

Regelmatig vraagt het onafhankelijke opiniebureau Levada Centrum aan een representatieve selectie Russen¹ hoe ze denken over andere landen. De olopende spanningen tussen het Kremlin en het Westen waren in januari 2021 niet terug te zien in de Russische publieke opinie over de VS en de EU.

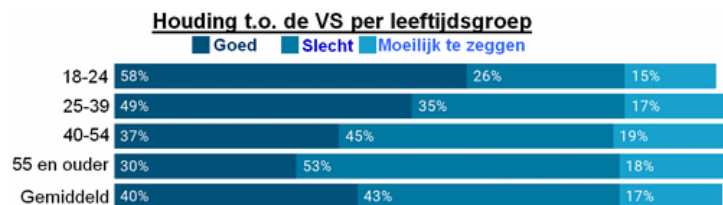

Bron: [Levada Centrum](#), 19-2-21. Opm.: de categorieën goed en slecht bestaan uit de subcategorieën erg goed/slecht en hoofdzakelijk goed/slecht, waarbij de subcategorie erg goed laag scoort, maar wel sterk is gegroeid: in nov. 2018 2%, nov. 2019 7% en nov. 2020 5%. Opm.2: in mei 2019 werd de categorie slecht foutief, want tien procentpunt te laag, weergegeven: geen 43 maar 53% stond negatief t.o. de VS.

Na de Westerse reactie op de Russische annexatie van de Krim in maart 2014, stond ruim 70 op de tien Russen negatief tegenover de VS. Sindsdien naderen de positieve en negatieve visies elkaar grofweg weer, hoewel de stemming in 2020 iets verslechterde. Met name in november 2020 was het verschil tussen een positieve (35 procent) en negatieve houding (51 procent) groot.

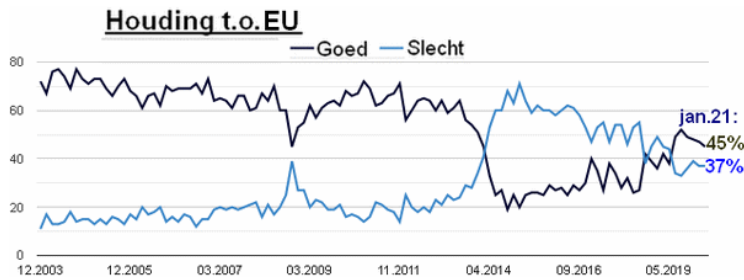
In de vijf jaar na de Krimannexatie was het verschil in positieve en negatieve houding tegenover de VS groter dan vanaf voorjaar 2019 (behalve in juli 2018, toen Trump warme woorden sprak tegen Poetin tijdens de Helsinki-top). Vóór 2014 dachten doorgaans veel meer Russen positief dan negatief over de VS.

De positieve houding van 40 procent van de respondenten van januari 2021 is een gemiddeld cijfer. Respondenten beneden de 40 jaar dachten in meerderheid gunstig over de VS. Alleen ouderen hadden in meerderheid een ongunstig beeld van de VS.

Bron: [Levada Centrum](#), 19-2-21

¹ De enquête werd gehouden tussen 29 januari en 2 februari 2021 onder 1616 Russen van 18 jaar en ouder uit 50 plattelands- en stadsgemeenten van 50 Russische regio's.

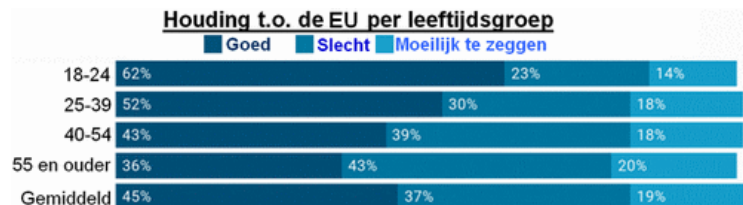
Bron: [Levada Centrum, 19-2-21](#)

Russen denken in het algemeen hetzelfde van de EU als van de VS, maar zijn over de EU wel een stuk positiever. Sinds augustus 2019 staan meer Russen positief tegenover de EU dan negatief. Vergeleken met tien jaar geleden is het verschil in opvatting over de

EU groot. In januari 2011 dacht 69 procent van de respondenten gunstig over de EU en 16 procent ongunstig. Nu is dit respectievelijk 45 en 37 procent.

In 2020 werd het verschil tussen de positieve en negatieve houding steeds kleiner. Opvallend is dat er in januari 2021 geen sprake was van een betere houding van Russen ten aanzien van de EU, terwijl Russen wel beter dachten over de VS.

De houding tegenover de EU per leeftijdsgroep is vergelijkbaar met die over de VS, maar tegenover de EU staat men een stuk positiever. Zo dacht in januari 2021 geen enkele leeftijdsgroep in meerderheid negatief over de EU, terwijl de meeste respondenten beneden de 40 een positieve gedachtegang over de EU hadden.

Bron: [Levada Centrum, 19-2-21](#)

Het hoeft overigens niet dat jongeren positiever zijn omdat ze welwillender naar het buitenland kijken of minder slaafs het Kremlin volgen, want ten aanzien van China is over de hele linie grofweg driekwart positief gestemd. Wel geldt altijd: hoe jonger hoe westers gezinder.

[Terug naar 'Achtergrond'](#)